

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՈՒՇԱԳՐԱԻ ԱՌԱՍՊԵԼ ՄԸ

Բարեկ զը հրատարակուի «Մարթէն», անունով թերթ մը: Այս թերթը թղթակիցներէն մին, ցարական Ռուսիոյ նախկին վարչապետներէն Բալթիկայի հետ տեսակցութեան մէջ պահուելու, կ'ըմանայ որ՝ ֆրանսայի հանրապետութեան նախագահ Պ. Տաւմէրի սպաննելէ կորկուլի Բեքարդական հայ մըն է...

Յիշեալ «ՄԱԹԵՆ», թերթին «խնամաւոր», թղթակիցը առանց ամենայն չին քննադատութեան մը կատարելու, ex վարչապետին իրեն ըրած ԱՆՈՒՄԱՆԱԿԱՆ ստուգաբանութեան հաւատ ընծայելով, ՊԱՆՉԱՍՏՈՐԷՆ իր թերթին մէջ կը յայտարարէ թէ՝ Բեքարդական մեղսագործութեան «կորկուլի»-ն «կորկուլի»-ն իրեն ըրած «Բեքարդական»-ը: Որով ֆրանսայի հանրապետութեան պիտի ըստ յայտարարէ իր նախագահը՝ անհաւատարմութեան հայտը մը ձեռամբ ըստ պատժուած ըլլալը խոստովանելու անխնամութիւնը կը գործէ:

Այս տխուր և անհիշալի լուրը, առաջին անգամ Բարեկի «Յառաջ»-ը կ'աւտէ իր ընթերցողներուն, չ'մոռնալով աւելցնել որ՝ ԱՆՈՒՄԱՆԱԿԱՆ օր թերթերուն մէջ կարգաց այս յայտարարութիւնները, Պ. խոստովանեալ պարտեալեց անհրաժեշտ դիմումներ կատարել, ճշգրտութեամբ համարը:

«Այսպէս, Պ. խոստովանեալ զ. զ. Պատուիրակութեան կողմէ (Մ. խ. ՄԵՐԻՆԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՄԱՐԱՅԻՆ ՊԱՆՉԱՍՏՈՐԷՆ ՊԱՆՉԱՍՏՈՐԷՆԻՆ... ԻԶՈՒՄԻՐ ԲԱՆԿԵՆՈՒԹԻ) նախ դիմեց Պ. Բալթիկայի օր յայտարարութեան մէջ ինքն չէ հաստատած օր կորկուլի հայ է, այլ նկատու առնելով անոր հայկական անունը հետ անհրաժեշտ հնչական մօտեցումներէ (Վ.ԲԱՏԱՍՈՐԷՆ ՍՏՈՐԻԿԱՐԱՆ...)» Եմբարդութիւն (Մ. խ. շարժարարութիւնը մերն է) մը ըրած է:

Ասկէ աւելի առաջադիմութեան լուրեր ըսելու համար, հարկ է՝ «հաւար ու մէկ գիշերներ»-ը թերթաւորել:

Մեզի համար զարմանալի և զգուշիկ ցարական ուսու վարչապետին ըրած անհիշալի յայտարարութիւնը չէ:

Կը զարմանալի, «ՅԱՐԻՆԱԿԱՆ» օր սինակներ կը մտածեալ զգային չգոյ խնդրոյ մը համար, առաջին, այսպէս հանրապետական հարցի մը մասին լրատուութեամբ կը զոհանայ: Զուգոր մէկ բան աւելի խոսել, նախադասութիւն մը աւելի գրել, անհրաժեշտ, չ'վերաբերելու համար իր բերեալին ԽՆԱՄԻՐՆԱԿԱՆ:

Մը խոսար մեկնարկով պիտի փորձուի կորկուլի անուն հնչական ձայնադիմելու հայկական անուններու հնչական ձայնադիմելու հետ զուգործել, ան՝ ծիծաղելի է: Ասկէ քան ծիծաղելի է «Յառաջ»-ին անտարբերութիւնը, որ չ'զուգոր իր բազմազան պատճառներով գործողութեամբ հայտարարեալ զուլ և հայկական անուններու հնչական ստուգաբանութեամբ Դանիակ Ռուս վարչապետին համարական կարողութիւնը մի անգամ ընդ միշտ չեղարկեցին:

Արգետոյ այս խնդրը հարգարժեքական, քաղաքական խնդիրներէն նուազ արժեք կը ներկայացնէր և հայ ժողովուրդին համար շահագրգռական չէր:

Բայց ո՛րք:

«ՅԱՐԻՆԱԿԱՆ» բայցովին լուս պիտի մտար, եթէ երբէք «ընկեր»-ը Խոստովան իրար «Հ. զ. Պատուիրակութեան մարդ» լուս մտար և ԱՄԲՈՂՔ ԳԱՆՈՒՄԱՆԱԿԱՆ ՊԱՆՉԱՍՏՈՐԷՆ ԱՆՈՒՄԱՆԱԿԱՆ: Բայց ձայն չ'բարձրացնէր:

Թէն եղածը անհաւատարմութիւն և չինծառ առաջադիմելն է, իսկ նոյն օրինակ առաջադիմելը շատ անգամ աղէտներ ստեղծած են և այդ աղէտներուն հետեւանքով ամբողջ հասարակականութիւն մը առեւտած է:

Դանիակ Ռուս վարչապետը կըրտը, և ապա՛ս էր՝ կորկուլիին ուսու մը չ'ըլլալը խոստովանել, բայց երբէ՛ք իրաւունք չ'ունէր կորկուլիին անունը հնչականութեան մէջ՝ հայկական անուններու հնչականութեան հետ միմեկուրդութեան եղբայրական անստուգելի զուգործութեամբ ֆրանսական հանրային կարծիքը պատրաստել հայերու հանդէպ անպատաս լրատուութեամբ մը:

Հ

Ռուսիայ վարիչները

«Միւսիւթ»-ի խմբագրութեամբ կը շարունակէ իր տեսութիւնները՝ Ռուսիան վարչապետութեան մասին, որոնց գլուխը կը զնն ՍԹՈՒՆԻ, որ երկրին թուր զարգացումն մէջ իր կարծիքը անդի: Եւ որ Լենինի պատկերը կայ, առաջ քալ ՍԹՈՒՆԻ պատկերն ալ կ'երևայ: ՍԹՈՒՆԻ՝ հակառակ անոր որ օտար ներկայացուցիչներու հետ բնաւ չ'անհամարձակ, Լենինի փաշտի հետ քանիցս տեսակցած է, և Թուրքիոյ շատ կը սիրէ և Թուրքի և առաջ բարեկամութեան զվարճար յախառնութեան մէկն է: Իր խօսքին կարելի է վստահել և իր արտաբան զերթը ցարկու զերթէն աւելի է:

Այս պատկերը, կ'ըսէ «Միւսիւթ»-ի խմբագրութեամբ, կայ զգուշան յամուկութիւն չ'ունի և փոխանակ Պօլշէվիք բեթիւր վտանգելու, առեւտած առաջ նահանջները ցոյց կուտան, օրինակ՝ համար վերջերս ի նպատակ գիւղատնտեսական կարևոր օրոշում մը արտաբան է Դիւլ-օրին կառավարութեան առած բերքին աւելցածը, վաճառատնականութեան մէջ ազատութեան ծախելու արտաբան է: Ասկէկայ Պօլշէվիք ըմբռնումին կը հակառակի, բայց միևնույն ատեն ցոյց կուտայ թէ, պէտքեր երկրը և յեղափոխութիւնը վարելու համար որքան առաջադիմական ընթացիկ կը հետեւին:

ՍԳԱՀԱՆԴԵՍ

Ռ. ՊԵՐՊԵՐԵԱՆԻ ՍԱՀՈՒԱՆ 25 ՄԱՅԱԿԻՆ ՍՈՒԹԻԻ

ՀԱՆԼԵՊԻ ՄԷՋ

(ՄԵՐ ՍԵՓ. Թղթակցէն)

Հայ Մզգ. վարժարանաց Տնօրէնութիւնը զեղծիկ գողտարը անհրաժեշտ էր առաջ 15ին ժամը 10. ու կէսին Ազգ. մանկապարտէզի օրը-րահին մէջ սարքելու սղանդէս մը սարքեալ Ռ. Պերպերեանի մասուն-ան 25ամեակին առթիւ Հալէպ հայ ուսուցիչ և ուսուցչուհիներու համար: Հաս ըսեց որ, բոլոր մեզի սը-խալ էր Ռ. Պերպերեանի նման հաս-յակալ ուսուցչական մը կեանքը և գործը ներկայացնել միմեկին ու-սուցչական նեղ շրջանակին մէջ: Աս-կէ յարմար չէր ժողովուրդին հա-մար ընել ու ժողովուրդին տեղի-կանութիւնը դարձնել զայն: Բայց միմեկին պարագայի տակ զօգելի ձեռ-նարկ մըն էր:

Տնօրէն Պ. խ. Գործիկեան բա-ցարկէ վերջ հանդէսին նպատակը յայտնա վերջացուց իր խօսքը: Իրար Պերպերեանի յաջորդ հայ ուսուցչու-ներ մ'զի կը մնայ օրպէս նոր շա-հակիրներ ալ վարժարանը յանդ-անի մեր ապագայ սերունդին: Բայց-ան խօսքին յաջորդեց, Շօթէնի մա-հարգը շաբաթակի Պ. Ա. Տէր Ղա-զարեան և գաղափար Օր. Դաւթու-հի Մարանդեան, նկատի առնելով ղեկավար Օրիորդին արդիւր և սկսեալ հանգամանքը, շատ յաջող գործ եկաւ, թէ՛ մահերգէն և թէ՛ յաջորդ միւս կարներու մէջէն: Վստահ են որ եթէ Օր. Գոր-թուհին առիթ արտաբան, ապագայ մեծ քաղաքականութիւնը մը ըլլալու կո-չումը անի, օրուն համար շնորհա-ւորութեան արժանի է:

Սգահանդէսին կը մասնակցէին երկու երգչախումբեր, Եւրօլի. Գր. խօսիչ Թահմաշեան, երկրորդ՝ Ազգ. վարժարանաց երգչախումբը: Պրն. Թահմաշեանի խօսքը երգեց «Ո՛վ մեծ սքանչ» և «Տէր կեցցոյն երգչա-խումբին արդիւն անդամ և անգա-մակները պարտալ յաջողութիւն յա-նն առած էին իրենց առնելու հա-նդէս գալու, ներկայութեան կողմէն, մէկ երգ մը կը բաւու երգչուհիներու մը, այդ ամսին անդ ծառայելու, ինչու երկրորդն ալ գլուխ արգելու համար վարժարանի երգչախումբին կողմէ երգչուհեաց սկայրենի առա-ւելը օրուն մէջ մեկնեցեց Օր. Է-մէնի Մարանդեան, նախ երգչա-խումբի կողմէ երգչուհեաց, «Մար Արաքսի»-ն «Ունեկին»-ը «Վաշ վաշ»-ը արտաբան երգչուհեան մեծ յաջողու-թեամբ օրուն կընային օրինակ ը-լալ իրենցմէ մեծերէ կազմուած

պ. Թահմաշեանի ներկայ երգչախումբին:

Պերպերեանին՝ «Առաւած»-ը արտաբանեց փոքրիկ Օր. Տէր Թա-հմաշեանի յաջող կերպով: Զու-գորդ մը Օր. Մարանդեանի և Ա. Արծրունիի կողմէ յաջողութեամբ: Պերպերեանի «Ուսուցիչ»-ը ար-տաբանեց պ. Մապաղեան, արտա-բանողին շնորհը մեզի կը յիշեց-նէին իրենց հինգրոց մէկ ուսուցչին պատուցած շնորհը:

Ռ. Պերպերեանի կեանքը և գոր-ծը իրար օրուն բանաստ ներկա-յայտեցուց Պ. Երեմեան. պարտին 40-50 վարկեան խոսուածէն յաջ-նի եղաւ որ՝ օրուն նիւթին մար-գը չէ: Օր. Արծրունի արտաբանեց Պերպերեանի «Առաւած»-ը պէտք ե-ղած յաջողութեամբ:

Ամենէ-վերջ Պր. Տնօրէնը ինքն ալ զգուշ ար Պերպերեանը պէտք եղածին պէս ներկայացուց եղաւ Տի-աթ Երեմեանը ըսաւ չ'իպիտի ուղի-խօսի, եթէ պէտք եղածին շափ-տնութիւն ներկայացուց Պերպերեանը: Պ. Գործիկեան Պերպերեանին բա-նիւթութեան պատճառ իր կամքի ու նկարագրի ըլլալը փաստելէն յետոյ ըսաւ, Պերպերեանը ծանօթ է մեզի բայց կան շատ մը անհաշու գողտ-արքաներ ուսուցչուհիներ ալ, որոնք թողուած են անծանօթութեան մէջ:

Կոս մէջերում մը ըրաւ Թաթմ Արգետիկայութեան, որը ըսած է: Երբ Մարանդեան առաջարկ էր, զի-տի օր ազգ. վարժարան ինչ խնդ-րիմալ ունէր և շարքէ շարք հան-գահանութիւն կըլլար բայց գրեցու և ուսուցչիներուն յետաժողով ամա-կանները առաւ, երբ այդպիսի ազգ-վարժարանը տեսայ հայ ուսու-ցիչ մը որ այնքան խանդավառ և ե-րանգով կը գտնուէր: Կետա-ջարկեցով հասկայ թէ ԵՆՈՒՄԱ-ՊԱՆՉԱՍՏՈՐԷՆ կեցիւնով ալ հայ ուսու-ցիչը չ'որ հայ և պարտն ունէր իրքե ճաշ: Եւ ինչպէս արդէն հայ ու-սուցչիին ընդհանրապէս կեանքը:

Վերա յիշուած ուսուցչուհի Զնա-հան անմահ կարողութեամբ Գործիկեան է: Եր փախտեցաւ Երուսաղէմի մէջ, կերտալ պ. Խորէն Գործիկեան Երուսաղէմի հեղինակաւորութիւնը հեղինակին անա-նը չ'իշխեց հրապարակաւ իր մակա-նունը կրող մարդ մը գողն և փա-ռափանիւ համեմատութեան դէմ նը-կառնելով:

Սգահանդէսը վերջացաւ Տ. Գ-րիգորի քնն. Պարտեանի պալպան-լով ժամը 12ին: ՀԱՆԼԵՊ Թղթակցի

Ռասթոյի կալանէն

ԿԸ ԼՍԵՆԲ ԹԷ՝

Կը լսենք թէ, «համարձակ»-ան ժողովը երբեք տեսակցութեան մէջ չ'ազգերեսաւ առաջադիմութեան մը կ'ազգէ:

Կը լսենք թէ՛ առաւածմալ վարչական ժողովը, իր տեսակցու-թով միտին, քանի մը անգամ Թ-օ-փը նեանէն, չ'եմ գիտեր քանիե-րորդ անգամ հրաժարելէն և հրա-ժարականը ետ առնելէն և միա-նի անգամ մեանելէն ու յարւելէն առնելէն յետոյ, երեսային առ-ւանգութեան քաջալերումով, այս օ-րերս դարձեալ առանց խախտու ա-ռաջնորդարարի, դուրս ալ տեր է:

Կը լսենք թէ՛ Օհանուհի պա-պիկը, իր անդի խմբագրողը, Ետ-նի մարդարէն, իր պարկ խելովը և Հայրապետ օղան, մի քանի ան-գամ օրպէս ժողովական, փոքր-թորի զարնուելով և միշտ պակա-գտնուելով, դարձեալ լիթնով լը-ծուեր են Ազգային կարած մեջե-նային, առաւած իրենց փրկուածը դարձնելու յայտով:

Կը լսենք թէ՛ համարձակաւ ժողովին մէջ օրպէս մարտական կառուցութեան ներկայացուցիչ Թ-թա զրաւը Տօթմ. Գործիկեանը և ուղ պապա Թորիկը, իրենցինե-րուն կողմէ ցիտան փառքելու թեան դատաւարութեան անհար-բանութեան կողմէ խօսի եկած ըլլա-լու ծանր արտաբանութեամբ:

Կը լսենք թէ՛ Բէլէկեանի անօ-րէնը, ու թէ՛ հրաժարած, ալ երկա-րամեայ պաշտօնավարութեան իր վարժարանութիւն մասնաւոր ինքնա-շարժով իր ազդեցութեամբ փոխադրու-ած է մեծ շուքով և իր ԳԱՆՈՒՄ 1000 Երկրապետ նաւը արտաբան է իրեն:

Կը լսենք թէ՛ Պր. Տնօրէնը աղ-նուարար արտաբան պարտիք վերա-դարձուցեր է, իր կողմէ աւելցնելով բաւական յաջող գումար մը օրա-նցին անուանին բայց գրեցու Խ-խանձանդարութեամբ:

Կը լսենք թէ՛ քեմալի միջո-րներ իրենց ազգայինները շատ սի-րելու և դանդաղ աւելցնել ծախ-ցէ և յաջողութեան առաջնու կո-նի խմբագրութեամբ միմեկին 15 Սի-ր. գահեկան հաւաքելու սկսած են 3 հաւ ԱԳԱԿԻՆ պապիկը համար:

Կը լսենք թէ՛ պր. միջո-րները 3 պապիկներէն երկուքը ինքնու-թեան Թաթմի համար գործածելով միւսը օրպէս իշտակ իրենց քովը պիտի պահեն եղբ:

Կը լսենք թէ՛ քեմալի ժողովու-րդը չ'ի կրնալով գահաձայն իրենց մե-ծերուն յայտ գողնիլ ձեռնարկը, ա-զդեցութեամբ համար դարձին ետ ա-ղելու եղբ են չ'ի մանուլով նաե-ր քրտական բաւարարին մէջ գահա-ւոր բուր փառքելու անհաշու ներք գործածելու:

Կը լսենք թէ՛ անգլ վարչական ժողովը ազատ ընտրութիւն ընելու օրը շատ առաւած է առանց ազգ-սին տուրքի վճարման:

Կը լսենք թէ՛ միւսիւ Կիմայ քաղաքականութեան մասնակցող և ազգ. առաջ վճարող ազգայինները ա-ռաջնորդարար զիմուլով, վճարած գրառքին առաջով միտին Սրբա-ղան հորմէն ետ պիտի պահուին եղբ:

Կը լսենք թէ՛ իրենց հաւաքելու-թեան կողմէ, պաշտօնական վաճա-րաքովի ձեռնի համարձակութեան ժողովին մասնակցող պատգամա-րները: Ազգային դէմ գտա պիտի-րան եղբ, իր Մայիս 17 թիւին մէջ երեսուց քանի մը հաւաքելու: Գահեկան զոգմէ. Բայրազիին ոչ ան-կեղծ միջոցաւ մը մէջ արտաբ-անիւթ օրոշում մըն առաջադա-րեան վրայ: ԱՅՐԱՅ

ԱՊԱՐԴԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Յրանաւն ու Թուրքիան, առաւ-տարի է, անհրաժեշտ կը բանակ-ցին, կարգադրելու համար Թրքա-կան պարտիքներ խնդրել, որ էն-հիւրիկի կառավարութիւնը զիտու-միւն Կիմայ ձգեց և երեւի վրայ թողուլ կառարկեալէ:

Վերջերս, երբ Թուրքի մը շա-րանակութեան խոսակցութիւններն ու պաշտօնական խորհրդակցութիւն-ները, փարիսի մէջ, իրեն թէ եւ-թը գահելու համար օրոշող խառ-նակ կապութեան, օրուն դէմ սկը-սած է ծառայող Յրանական հա-նրային կարծիքը:

Ինչ աղիւնք պիտի առն այն երբ փորձերը ու ժողովները, Յրա-նա՝ պիտի յաջողի շարք յաջողա-լու:

Եւր. Բ. ԵՄ

ՆԵՐՔԻՆ ԵՌՈՐԻԱՅ ԱՆՑՈՒԴԱՐՁԵՐ

ԱՆՍՈՒՅՍ ՄՈՒՐԹԱՐԸ

Պուրջ Մամուտի օտարկան-
ման միջոցառումները Մ. Սե-
ֆերեան անուն մէկը, 72 դահլիճ
առաջնորդ ենթաբաժնու ընթացի-
կը փնտռուի: Թաղամասին մաս-
թաղ Ե. Չամբարեան անխառնա-
բար խանութպան Մ. Սեֆերեանը,
Ս. Խաչ Սահակեան վարժարանի ու-
սուցիչ Պ. Մ. Սեֆերեանին հետ չը-
փոխելով, օտարկանաւոր հաստա-
տագիր կ'առաջարկէ և վերջինս ձեռ-
բակով կ'ուստայ: Անմիջ աւանդելը
ի խնդիր արժանապատուութեան վե-
րադիմելով զուսմարը վերջինով ազատ
կ'արձակուի:

Կը զարմանանք օր՝ Մուսթաֆա
Ե. Չամբարեանը գիտնալով հանդերձ
թէ՝ Պ. Մ. Սեֆերեան ինչ պարտի-
կ վեր Սահակեան վարժարանին մէջ
ուսուցչութեամբ կ'ընդուն, անխառն-
առաջինը կ'աւանդուի սխալ հաստա-
տագիր արտագրելու:

"ԴԱԽԹ ԲԵԿ"

Ի նպատակ ձեռնարկ Ազգ. վար-
ժարանին տրուած Բաֆթիի դուրս
գործող «Դախթ Բեկ»-ի ներկայացու-
մը, անցեալ շաբաթ երեկոյ Լիւի ըն-
դարձակ արձանի մէջ տեղի ունեցաւ
խառն բազմութեան մը ներկայու-
թեան:

Կը յաւանք թէ՝ կեկիկ հասոյթ
մը ապահովուեցաւ վարժարանին հա-
մար:

Դերակատարներուն զոհարարու-
թիւնը զննաւորուի եր:

ԺՈՂՈՎ ՍԸ

ՍՈՒՊԵՐ ՊԵՅ ՊԵՐԵՔԵԼԹ

ՆԱԽԳԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

Հիւսիսային Սիւրիայ երեսփոխու-
նեքը, Հայկազ Մէջ, նախագահու-
թեամբ Ն. Վ. Սուպիւր պէյ Պեքեքե-
թի ժողով մը գումարած են և եր-
կարքէն օւսուցչութեան Հայկազ
մէջ յաճախելի կրկնուած մահափո-
շտու զէպքերը և կարեւոր օրոշում-
ներ առած, արեւք կը պահուին
գաղտնի:

Այս ժողովին խիստ կարեւորու-
թիւն կը արժանի:

Մուս պէյ, ասիկ երկուս միմեկու
զրած էր, Դախթեան միութեան
փրօնակաւ անուարկին զէպ յառաջ
քշելով Պաշտօնային Յանձնարարի և
Թաղային համաձայնութեան ծրա-
դիրը (Սիւրիականական միութեան):
Այս անուարկեալ ճիշտ համայն-
ման անդիմանալին, անոր առաջար-
կին մէջտեղ դրուելէն շատ առաջ
յայտնուած, համապատասխան կ'ը-
լար այն քննարկութեան, զոր Սո-
ֆերեան անդիմանալի գնահատելու
հետ: Անկէ ե վեր այդ գործունեայ
գիտնապէսը անհնկալ կերպով Պա-
լու եկաւ, հապառակ ասիկ առաջ ե-
լածներուն ծորնի Օֆիսի Էնկիւրի
ներկայացուցիչները երկարաձգելին
հետ իրենց անուարկութիւնը և Բեկթի
Ուլաի պէյ շարունակեց անոնց իր
այնչաւթիւնները՝ Մուսպու և Ժը-
նեկ երթալէն առաջ և հետ անդերէն
եկած միջոցին:

Պաշտօնեան ժողովականու-
թիւն մը, արուն կեդրոնը պիտի ը-
լայ Սոֆիա, զրեթէ անգլիական ա-
ւանդութիւն մըն է: Բազմիկ Ռեւ-
տի պէյ անխառն ճամբորդող մը մայ-
րաքաղաքէ մայրաքաղաք և յանա-
ռա շփման մէջ պետական անձնա-
ւորութեանց հետ, լաւագոյն միջ-
նորդը պիտի ըլլար երկուս մեծ մայ-
րաքաղաքներուն միջև, որոնցմէ
մէկը իր շաբաթագրական դիրքով
կը տիրապետէ արեւելի մէջ և միւ-
սը, նկատի ունենալով իր գնահա-
տուած բարեկամութիւնը օր օրակէ
նախաճառին բարիք մը կը համա-
բար պաշտօնեան երկրներուն, ու-
նեց վարիչներուն և մանաւորա-
պէս մեծ ու փոքր Թուրքերու կող-
մէ:

Հետեւելով Թուրք մամուլին
մէկ օտարութեան «Վաղը»-ի յո-
գաւորը կը զարգարէր Թուրքիոյ
հանգէպ վերաւորիչ արտադրու-
թիւններով: Անգլիական ժողովա-
պետութեան վերահսկումը պիտի մէկ,
ընկելով Բե՝ Մ'Օրթէն աղանդու և
ձառ առաջ վարչապետ անգլիոյ շնորհ
և Թեքեան նախկին խաղաղութիւն

ՈՍԿԻ ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ ԼԻԲԱՆԱՆԻ
ՄԵՋ 900 ՏՄԻ ԱՌԱՋ

Հարուստին Լիբանանի Սոֆի-
թա գիւղին մէջ, բաւարարեալ գետի-
նը փորելու առան օսկիի կոյտի մը
կը հանդիպին:

Լուրը կը արժի, կառավարու-
թեան և կը տեսնուի որ կէս դահլի-
զանոցներու մեծութեամբ օսկիներ
են, որոնց վրայ գրուած է Սուլթան
Մուսթաֆա Տահէր:

Այս Սուլթանը իշխած էր Լիբա-
նանի վրայ 900 տարի առաջ:

ՀԱՆՐԱԿԱՆՔԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԴԱՍԱՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆԸ

Անցած տարի, Օգոստոս ամ-
սուան մէջ, իսպի Միսայել Լանա-
թահանեան Եւլիֆթի գիւղացի, Ֆը-
րուս—Շուպէի կայսրութիւն մէջ,
հանրակառ Նոտեւա միջոցին, յան-
կարծ ջարած էր կառքը և անգլիոյ
թահանեան անիւններու առաջ մնալով
մեռած էր:

Պատժական ատենը, զարգեցաւ
այս գաղափարութեամբ և երկար
քննարկութիւններէ վերջ 1250 օսկի Նի-
թական հասուցումը գաղափարեց
Հանրակառ ընկերութիւնը, իսկ
երկու ամսուան բանտարկութեան
վերջէն:

ՍՐԻՒՆԸ ԿՈՒՒՄՍԸ

Հալէպ. Պապ էլ Ֆարաճ, Տալիպ
սրճարանին մէջ, Թաթարաղով պա-
րագրեալներու մէջ վեճ մը կը ծագի:
Խաղաղութեան, հայհարթութեան
հարաւորութեան կ'անցնին: Սրճարանը
նեղ դալով, անոնք գուրս կ'ենեն
գաղափարներու օւստարաններու կը
գիմեն:

Ոստիկանները կը հասնին և կը
ձերբակալեն Կիւզ հոգիներ, որոնց եր-
կուքը, ծանրապէս վերաւոր:

ՄԻՍԻՈՆԱՐՈՒՅԻԻ ՍԸ ՈՂԲԵՐԳՈՒԹԻՒՆԸ

Տանիմարացի միտինարուհի մը
օր 12 տարիէ ի վեր Լիբանան կը
գտնուի և նախընտրած էր հայտնա-
պատ աշխատանքներու, ծանի մը
շաբաթ առաջ դժբախտութիւնը կու-
նենայ կորսնցնելու իր գաղափար-
ութիւնը և կը դուրս հիւանդանոց, փն-
կէ ալ կը զրկուի Աֆսարի:

Այս դժբախտ միտինարուհին
վերջերս սկսած էր աննորմալ կեան-
քի մը: Գիշեր ցորեկ իր բոլոր ժա-
մըն օւ վարկեանները յաղաքեցած
էր քաղաքէն և փողոցներէն մարդիկ
կը ժողովրդ «գործի բերելու» համար
և կը օտնէր իր սենեակը: Դուռ
գրոցի ձեռնարկած էին անոր աղօթ-
քի հրաւերներէն: Հիւանդին ու-
սակարին իրեն դարձան միտինարու-
հին կը յայտարարէր օր ինչ կողմ-
թէ և Աստուած դարձան կը շնորհէ:
Բանի մը համայնագոր աղաք ա-

տենէ մը ի վեր, օւր անգամ մը կը
քարհածեն անոնց աղօթանդին:
Տանիմարի սակաւ շարունակ-
կ'աղօթէ անոնց համար և կը խնդ-
րէ Աստուած մը որ «գործի բերէ» զա-
նոնք: և կը յաջողի... Բանի մը
համայնագոր աղաք, կերակ խաղի
համար, կուգան անոր մօտ և կը յայ-
տարարեն որ քաղաքիւն կը խնդ-
րեն իրենց մեղքերուն համար:
Աւագ անկախ, տեսնուին անկէ
վերջ կ'օսկի նապակեր օսկիներ և
կը հարցնեն իր գիտակցութիւնը:

ՀԱՅ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ՄԻՆՈՒԹԻՒ-
նը զեկայցով մը պարզեցաւ կը
յայտնէ նախապէս Տիար Գալուստ
Կիւլպէնկեանի հրաժարականը: Հրա-
ժարագրին մէջ նախագահը ցաւ կը
յայտնէ որ անհրաժեշտ արժեքներ և
պահանջներ կ'աւելան իր իշտ Բա-
րեգ-բեգանին, յետոյ գաղտնիքի վի-
րաւորութեան ըլլալը կը յայտնէ Երե-
ւանի մէջ իրեն օւղղութեան անհիմն
վերադարձներէն որ անկարելի կը
գործեն ալ իր պաշտօնին շարունակ-
կութիւնը: Կը յայտնէ թէ միշտ պի-
տի պահէ իր գաղափարները Հայաս-
տանի բարգաւաճման մասին և առ-
յաւելաւ բարեկամութեամբ և Բարեգործ-
կանի կեդր. վարչ. ժողովը խորա-
պէս վշտակած օրոշած է Թաթար-
ան իրմէ չզրկել Միսայելին ու աղը
իր իմաստուն դիւմարութեան քա-
րիքներէն և ցաւն ու բողոքը յայտ-
նել Հայաստանի ժողովարարին նա-
խագահին այդ վերադարձներուն մա-
սին քանի որ անոնք նախքան ալ
իրեն կ'աղաչուին ըստ օրուս ինչ և
նախագահը համարաւ ինչ ան մէկն ու-
րաշտեց մէջ: Զեկայցը յայտնէ յայտ-
նէ որ Տիար Կիւլպէնկեան պիտի յո-
ժարի շարունակել իր գործը ծովա-
յին ճամբորդութիւնէն Բարեգ վերա-
դարձին:

ՍՐԵՒԵԼԵԱՆ ՍԻՊԵՐԻՈՅ ԵՐԵՎԱՆԻ
վրայ 250,000 հոգիներ օւղեթ քա-
նակի մը համախմբման լուրը կը հն-
քուի Մոսքուայէն, Ռուսիոյ խաղա-
ղապետ Ժողովարանութեան կը հե-
տակ թէ՝ ձառնի և թէ Մանուկիոյ
հետ:

ԱՏԵՆԵՆ ԿԸ ԿԵՆՈՐԱԿԵՆ ԹԷ՝ ՄԵ-
սոսթրի ժՕՐԺ Ֆիլիսթիմ շարունակ-
օր 2ինաստանէն Մարտիկո կ'երթա-
կողով ասած է Կառավարութեան հրաւեր
գտնին մօտ: Նաւան 600 ճամբորդ-
ները հեռացած են Նաւեն: 3 հոգի
ծանր աղբակներու օտարած են: Մա-
վեթական «Բալանէֆթ» և անգլ.
«Բոնթրոքթըր» ու Մանուկիոյ Նա-
ւերը 263 ճամբորդները իրենց մէջ
առած են և Ատէն ցամաք հանած:

* Մանուկիոյ շարունակին ան-
թիւր կը հաղորդէ թէ ժՕՐԺ Ֆիլի-
սթիմ կ'այրէ դեռ ուշ ասան: ԺՕՐԺ
Ֆիլիսթիմի նախագահն ուն 500 օւ-
ղեւորները առաւելաւ ՍՕՎԵԼԻՍ-
ԲԱՅԻՍ շարունակին մէջ են:

Եթերը... այդ անգին էր օր մենք Զփոխած էինք:
Ժողովարանը հաւաքուած էր Թուրքիոյ վրայ կ'առնար
և կ'աղաղակէր, մեր անցքին վրայ: Բարեք կը նե-
տենին մեր վրայ, որոնցմէ մին վերաւորեց մօրս ծան-
կերը: Դեռ կը յիշեմ հորս անեղծները, իմ տարա-
փի և աստուածի աղաղակները, և մեր բարեքի վա-
խը... Կիւսիւր Պաշտօնը, հարուը Եթերը, և եր-
կուքին մէջտեղ իմ կրօնաւորի զղեակս:

Իզուր եւանդեամբ կը հետազոտի աղանդաւ-
ղին: մէջ և կը փորձէի նշմարել կին աշտարակին
բարձր կատարը և աստուածական պատիւը պարկային...

— Բաւոր աս շրջակայքը զոր կը տեսնէ՞ք,
շարունակեց նախապէս, ասուրք և ամառի եղերք
մըն է:

Ա՛հ առաջին անգամն է, որ ցամաք կը հանեմ
քեզի նման օրս մը...

— Որքա տեղ կը գնէր զիս, ըսի անոր:

— Օ՛հ, ասիկա իմ գործն է: Բանք կ'ան ու
բանք մասին չխօսիլ օգտակար է...

— Կը կործնէ թէ ես գաղափար մըն եմ:

— Դուք իսկ ըսիք: Վերջապէս Աստուած Թող
օգնէ ձեզ: մենք վարժուած ենք այդ բաներու:

— Պատուոյ վրայ կ'ընդունա՞ւ որ ձեր կարծած
ներէն չեմ:

— Ուրեմն խոյս առաք բանաբարկեալ մը:

— Ամէն էին:

— Մարդը ծնեցաւ իր թիւերուն վրայ և կրցայ
նշմարել իր անձկալից դէմքը, որ կը մասնէր իր
յուշումը:

— Արդեօք Գոնիկ(1) լրտեսներէն մէկն է՞:

Վ Ե Ր Զ Ի Ն Լ ՈՒ Ր Ե Ր

Պուլկարիա եւ Խ. Միւրիւնը

Պուլկարիոյ վարչապէս Մ. Մուսաօճ «Կապէթ սէլ Բօրօլ»
իսլաւական քերթի Սօճիայի քղապետը ըսած է. «Պուլկարիա Պա-
խանեալ մէջ խաղաղութեան պահպանման ազդակը ըլլալու ծո-
ւար, օժանդակութեան պէտք ունի: Իսլաիայէն եւ ի մասնաւոր
Մ. Մուսօյիսիէ եւ Մ. Կրանիսի մեր տեսած օգնութիւնը ետխա-
գիստութեամբ կը խոստովանիմ: Առ այժմ սովիէթ Ռուսիոյ հետ քը-
տեսական յարաբերութիւն հաստատելու նպատակ չունիմք, բայց
սովիէթ Ռուսիոյ հետ առ՛ւշտական յարաբերութիւն հաստատելու
զոյ մասնաւոր անհասկեալ եւ հաստատութիւններու ալ արգելք չը-
պիսի ըլլանք: Մեր երկրին մէջ փոխհիմքի վստեց գոյութիւն չունի»

Հիմա ալ դէպի Հոռմ կերթայ

Ինչպէս գրած էինք, Խամէ փաշա եւ Բիւսի պէյ կը
պատրաստուին երթալ Հոռմ: Իսլաւական կառավարութիւնը քաւ
պատրաստութեան տրամադրութեան օսկի դրած է Լոյս Թրիւսի-
նօի մէկ ռոգնաւոր որ զիրենք պիտի առաջնորդէ Պրիմիէր: Ոնկէ
Հոռմ ուղեւորութիւնը տեղի պիտի ունենայ ցամաքի նախով: Էն-
կիւրիէն Պրիս ժամանած է արդէն իսլաւական դեսպանը որ պիտի
ընկերակցի Լամէք փաշայի:

Շաբաթ մը պիտի մնայ Լամէք փաշա իսլաիոյ մէջ: Ուղեւո-
րութեան ծրագիրը որոշուած է դեսպանին եւ Լամէք փաշային
տեսակցութեան ետ: Վարչապետին պիտի ընկերակցին օրագրողներ,
այս անգամ ալ:

Օդանաւ մը կիյնայ սնատուի մէջ

Կ. Պուլէն կը հեռագրուի թէ գերմանական օդանաւ մը
պատրաստուած է ցա'ւա ինքն Սաւանայի մօտ: Գործիքը ջախջա-
խուած է գետին զարմալով եւ մէջը գտնուող երկու հոգին, գոր-
ծարանատէր Հանս գրագիտունի մը, տիկին Մարիի, ծանրապէս վի-
րաւորուած են:

Սովիէթները ընդդէմ ձաբոնի

Պրիս.Ժ. Ժի. Բեւ.— «Ֆորվերթ» գաղափարը լուր մը կը
հրատարակէ: Ըստ այդ քերթին՝ Ս. Ռուսիա փութով պատերազմի կը
պատրաստուի ձաբոնի դէմ: Հսկայ ռազմափորձեր տեղի կ'ունենան,
որոնց կը մասնակցին բազմաթիւ զօրքեր: Սրալին ու Խրիմ պիտի
երթաւ, իր ուղեւորութիւնը յետաձգած է:

Հնդկաստանի մէջ

153 մեռել 1629 փրաւոր

ՊՕՄԳԵՑ.— Կառավարութեան կողմէ հրատարակուած պա-
տենական զեկայցէ մը կը հաստատուի որ մինչեւ ամսոյս 20ը Պոմ-
պէյի խոզութիւններուն հետեւանով սպաննուած են 153 հոգի,
որոնցմէ 89 Հնճու եւ 49 Մանմեսական, վիրաւորուած են 1629 հո-
գի, 797 Հնճու 783 Մանմեսական:

Խարապետ Ունէմեան

ՊԱՏՐԱՍՏ ՄԱՃԱԿԱՆՆԵՐ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՐԻ

Կարօշպոստային վրայ թիւ 142 գործարանատեղի
Փաղոյ Իգրանիմ փաշա (Ս. Միւսի) Պէյրուր

Կ'առաջարկեմ անէլոնի բազմակին առաջնութեան,
որ յաջորդէ փրօնակներուն...

Ան կեցաւ, արեւը մթնոլորտ և շրջաններու
վրայ շարք ժպիտով մը:

— Ես պիտի խմեմ ձեր գաւաթը պարսկական
խանդիկ եւ ցրտութեամբ, եթէ դուք ալ կը հաւանիք
խմել խմիկ:

— Համաձայն եմ... ըսաւ Յարիս:

Եւ մենք խմեցինք:

— Հիմա ձեզի պարսկ... պատու Անգլիոյին
կողմ ձայնով մը:

— Ոչ, լեցուցէ՛ք ձեր գաւաթը առաջ:

— Ահապարհ...:

— Լաւ ուրեմն, ի պատիւ այն ուսման, որ
նէլոնի բազմակը տարաւ:

Նոյն վարկեանին, ընդունեցայ Բարօրի (պառա-
նակալ գիւնի) գաւաթ մը զէմօյս վրայ: Յարիս և ես
յաջորդ օրը մենամարտեցանք: Զայն իր օսկի վերա-
ւորեցի: Սրա իրիկունը Էօնէրին պատուականը գտցի,
զփոխէ մի քանի տերեւ քաշեց և անոնցմէ պատկ մը
չինելով գրաւ զինուս վրայ, կ'ընկել զիս իր մեծ նե-
րսը:

Իմ մենամարտ, գաղափարն ու մէկ հետադի-
ման չէր երթարկէր զիս, բայց անհրաժեշտ կը դարձնէր
իմ անհաւանքին Աշֆորտի մէջ: Եթէ, իրողեան մօրս
եղբայրս Պրիմաք արեւմտեան մեծ ազդեցութիւն մը ու-
նէր, հարեանը շինելու համար իմ անունն տարբեր
ներու և մահուան գաղափարաւորներու ցանկին
մէջէն, միակ արգելքը, որ մինչև այդ ասան կը գո-
ցեր իմ երկրի գոնեւոր ժողովու, կ'անհետանար:

